



## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2017 оны 2 дугаар сарын 02-ны өдөр

### АЛДАР ЦОЛТОН АХМАД НАСТАНД ТӨРӨӨС НЭМЭГДЭЛ, ХӨНГӨЛӨЛТ ОЛГОХ ТУХАЙ /Шинэчилсэн найруулга/

#### 1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1. Энэ хуулийн зорилт нь Монгол Улсын баатар, хөдөлмөрийн баатар, ардын болон гавьяат цолтон, төрийн шагналт, төрийн соёрхолт, ахмад дайчин, Улсын ударник, хувьсгалт тэмцлийн ахмад зүтгэлтэн, Монгол Улсын Үндсэн хуулийг хэлэлцэж, баталсан /1990-1992 он/ Ардын Их Хурлын депутат, Улсын Бага Хурлын гишүүн ахмад настанд төрөөс нэмэгдэл, хөнгөлөлт олгохтой холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.

#### Хэвлэх

#### 2 дугаар зүйл. Алдар цолтон ахмад настанд төрөөс нэмэгдэл, хөнгөлөлт олгох хууль тогтоомж

2.1. Аялцар цолтон ахмад настанд төрөөс нэмэгдэл, хөнгөлөлт олгох хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Нийгмийн халамжийн тухай хууль, Ахмад настны тухай хууль, энэ хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомжоос бүрдэнэ.

#### Хэвлэх

#### 3 дугаар зүйл. Хуулийн нэр томъёоны төдөрхөйлөлт

3.1. Энэ хуульд хороглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан улсаар ойлгоно.

3.1.1. "нэмэгдэл" гэж энэ хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан ахмад настанд нийгмийн даатгал, нийгмийн халамжийн сангаас олгож байгаа тэтгэвэр, тэтгэмжээс гадна төрөөс сар бүр олгох мөнгөн хөрөнгийг;

3.1.2. "хөнгөлөлт" гэж энэ хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан ахмад настны амьжиргаа, эрүүл мэндийг дэмжих үйлчилгээг;

3.1.3. "ахмад дайчин" гэж 1939 оны Халхын голын байлдаан, 1945 оны чөлөөлөх дайн, улсын баруун хил дээр 1940-1948 онд болсон зэвсэгт тулгаралтад биечлэн оролцсон Монгол Улсын иргэн, түүнчлэн дээр дурдсан дайнд оролцож яваад амь үрэгдсэн иргэний эхнэр, нөхрийг.

#### Хэвлэх

#### 4 дүгээр зүйл. Хуулийн үйлчлэлд хамаарах этгээд

4.1. Энэ хууль нь Ахмад настны тухай хуулийн 3.1-д заасан насанд хүрсэн Монгол Улсын баатар, хөдөлмөрийн баатар, ардын болон гавьяат цолтон, төрийн шагналт, төрийн соёрхолт, ахмад дайчин, Улсын ударник, хувьсгалт тэмцлийн ахмад зүтгэлтэн, Монгол Улсын Үндсэн хуулийг хэлэлцэж, баталсан /1990-1992 он/ Ардын Их Хурлын депутат, Улсын Бага Хурлын гишүүн Монгол Улсын иргэнд үйлчилнэ.

#### Хэвлэх

#### 5 дугаар зүйл. Нэмэгдэл, хөнгөлөлт авах эрх

5.1. Энэ хуулийн 4.1-д заасан ахмад настан мөн хуулийн 3 дугаар зүйлд заасан нэмэгдэл, хөнгөлөлт авах эрхтэй.

5.2.Ахмад настан нь энэ хуулийн 4.1-д заасан цолыг давхардуулан хүртсэн бол түүнд аль их хэмжээтэй нэмэгдлийг олгоно.

5.3.Энэ хуулийн 4.1-д заасан ахмад настанд доор дурдсан нэмэгдлийг олгоно:

5.3.1.Монгол Улсын баатар, хөдөлмөрийн баатар, ардын болон гавьяат цолтон ахмад настанд сар бүр мөнгөн тусламж;

5.3.2.ахмад дайчин, дайнд оролцож яваад амь үрэгдсэн иргэний эхнэр /нөхөр/-т сар бүр мөнгөн тусламж;

5.3.3.Монгол Улсын төрийн шагналт, төрийн соёрхолт, түүнчлэн Улсын ударник, хувьсгалт тэмцлийн ахмад зүтгэлтэн, Монгол Улсын Үндсэн хуулийг хэлэлцэж, баталсан /1990-1992 он/ Ардын Их Хурлын депутат, Улсын Бага Хурлын гишүүнд сар бүр мөнгөн тусламж.

5.4.Энэ хуулийн 4.1-д заасан ахмад настанд доор дурдсан хөнгөлөлтийг үзүүлнэ:

5.4.1.нийслэлээс аймагт, аймгаас нийслэлд ирэх, буцах замын зардалд жилд нэг удаа;

5.4.2.дотоодын рашаан сувиллын эрхийн бичгийн үнэ, ирэх, буцах замын зардалд жилд нэг удаа нөхөн;

5.4.3.орон сууцны хөлс төлөхөд, хэрэв нийтийн халаалтгүй сууц, гэрт амьдардаг бол түвш худалдан авахад зориулж жилд нэг удаа.

#### Хэвлэх

#### **6 дугаар зүйл. Нэмэгдэл, хөнгөлөлтийн хэмжээ**

6.1.Энэ хуулийн 5.3-т заасан нэмэгдлийн хэмжээг Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Улсын Их Хурал тогтооно.

6.2.Улсын Их Хурал нэмэгдлийн хэмжээг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй уялдуулан шинэчлэн тогтоож болно.

6.3.Энэ хуулийн 5.4-д заасан хөнгөлөлтийн хэмжээ, олгох журмыг Засгийн газар батална.

#### Хэвлэх

#### **7 дугаар зүйл. Бүрдүүлэх баримт бичиг**

7.1.Нэмэгдэл, хөнгөлөлт авахыг хүссэн ахмад настан дараахь баримт бичгийг бүрдүүлнэ:

7.1.1.өргөдөл;

7.1.2.иргэний үнэмлэх;

7.1.3.Монгол Улсын баатар, хөдөлмөрийн баатар, ардын болон гавьяатын цол, төрийн шагналт, төрийн соёрхолт, ахмад дайчин, Улсын ударник, хувьсгалт тэмцлийн ахмад зүтгэлтэн, Монгол Улсын Үндсэн хуулийг хэлэлцэж, баталсан /1990-1992 он/ Ардын Их Хурлын депутат, Улсын Бага Хурлын гишүүний үнэмлэх.

#### Хэвлэх

#### **8 дугаар зүйл. Нэмэгдэл, хөнгөлөлт олгоно**

8.1.Нэмэгдлийг улсын төсвөөс, хөнгөлөлтийг нийгмийн халамжийн сангаас олгоно.

8.2.Нэмэгдэл, хөнгөлөлтийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага, ажилтан энэ хуулийн 7.1-д заасан баримт бичгийг үндэслэн арилжааны банкаар дамжуулан тухай бүрд олгоно.

8.3.Нэмэгдлийг ахмад настанд энэ хуулийн 7.1-д заасан өргөдөл гаргасан өдрөөс эхлэн олгоно.

8.4. Нэмэгдлийг тухайн ахмад настны хүсэлтээр улирлын болон жилийн эцэст олгож болно.

8.5. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага ахмад настны хүсэлтээр нэмэгдэл, хөнгөлөлтийг түүний хадгаламжийн дансанд шилжүүлж болно.

Хэвлэх

**9 дүгээр зүйл. Нэмэгдэл, хөнгөлөлтийг зогсоох, нөхөн төлүүлэх**

9.1. Ахмад настан нас барсан тохиолдолд нэмэгдлийг нас барсны дараачийн сар дуустал олгоно.

9.2. Хуурамч баримт бичиг бүрдүүлж нэмэгдэл, хөнгөлөлт авсан нь тогтоогдвол олголтыг зогсоож, олгогдсон нэмэгдэл, хөнгөлөлтийг нөхөн төлүүлнэ.

9.3. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага, ажилтны буруугаас илүү олгосон нэмэгдэл, хөнгөлөлтийг буцаан сутгахгүй бөгөөд хохирлыг шүүхийн шийдвэрээр буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлнэ.

9.4. Энэ хуулийн 9.3-т заасан байгууллага, албан тушаалтны буруугаас дутуу олгогдсон нэмэгдэл, хөнгөлөлтийг ахмад настанд нөхөн олгоно.

Хэвлэх

**10 дугаар зүйл. Хууль хүчин төгөлдөр болох**

10.1. Энэ хуулийг Ахмад настны тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

10.2. Энэ хуулийн 4.1-д заасан Монгол Улсын Үндсэн хуулийг хэлэлцэж, баталсан /1990-1992 он/ Ардын Их Хурлын депутат, Улсын Бага Хурлын гишүүнд энэ хуулийн 5.3.3-т заасан нэмэгдэл, энэ хуулийн 5.4-т заасан хөнгөлөлтийг 2018 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн олгоно.

Хэвлэх

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

М.ЭНХБОЛД